

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 15

10. dubna 2016

Cena: 8 Kč

Bazar ve prospěch kostela v Mirovicích po ničivém požáru

V sobotu 19. března se v Mirovicích uskutečnil dobročinný bazar ve prospěch husitského kostela v Mirovicích. Věci darovaných k prodeji bylo tolik, že se ani všechny na pulty a věšáky nevešly a návštěvníci ani nevěděli, na co koukat dřív – potřeby do domácnosti, dekorace do bytu i zahrady, knihy, DVD, hračky, sportovní i společenská obuv, krásné, moderní a funkční oblečení pro děti i dospělé – to vše za velmi symbolické ceny, až na pár výjimek, do 40 Kč.

První kupující přišli už v 8 hodin a od té doby se v přísálí mirovicického Kulturního domu vystřídalo 67 lidí, děti i dospělých. Součástí nabídky bazaru bylo malování na obličej a poradenství péče o pleť a v líčení. V 10 hodin přichází přivítala koordinátorka bazaru Lenka Hanusová, členka náboženské obce naší církve v Mirovicích, na požár zavzpomínala a podporu vyslovila Marie Hrdinová, místostarostka města Mirovice a s hudbou a recitací vystoupily děti ze ZŠ v Mirovicích pod vedením Jitky Šebkové, ředitelky školy.

Celkovým výtěžkem bazaru je krásná částka 5300 Kč. Bude celá vložena na transparentní sbírkový účet a použita na rekonstrukci Husova sboru v Mirovicích. Moc děkujeme všem kupujícím i dárcům. Dobročinný bazar budeme na podzim opakovat, tentokrát už v kostele. Velké poděkování patří:

- dobrovolníkům, které bazar připravovali a realizovali (Miroslav Felcman, Olga Chadimová, Eva Kecová, Bohuna Kůčová, Libuše Letáková, Magdalena Mrlinová, Olga Pechová, Libuše Pobršílová, Jakub Jan Štojdl)
- dobrovolnicím, které bazar doprovodily programem (Hana Brigitta Hornychová, Aneta Junková a Eliška Marie Štojdlová)
- dětem ze ZŠ pod vedením paní ředitelky Jitky Šebkové
- městu Mirovice za podporu
- panu starostovi Zdeňku Bártovi za záštitu
- paní místostarostce Marii Hrdinové za přítomnost na bazaru a vřídlné slovo k lidem
- panu Ladislavu Košťálovi a čišníkovi Lukášovi, za vstřícnost při všem potřebném při zázemí v Kulturním domě
- domácímu hospici Athelas z Písku za obrovské množství darovaných věcí a jejich přivezení manželi Švehlovými
- páteru Hovorkovi, římskokatolickému faráři, který nám poskytl skladovací prostor (NO CČSH v Mirovicích, Tábořská 243, 398 06 Mirovice, www.pomocpromirovicickostel.cz)
- Tiskovou zprávu vypracovala a pro další informace je k dispozici: **Lenka Hanusová** (projekty@plzenskadiocese-csh.cz, mobil 603 877 360)

(autorka fotografie: Stanislava Kobliňová; další snímky na webových stránkách církve)

Křesťané v Japonsku

Pokračování z minulého čísla

V době vlády Ody Nobunagy slavila misijní činnost úspěchy i v hlavním městě Kjótu. R. 1582 byl ale Nobunaga zabit a jeho místo posléze zaujal Tojotomi Hidejoši (1537–1598), který byl zpočátku křesťanství také spíše nakloněn. Nový vůdce ale začal brzy na jezuitu a jejich činnost pohlízet s nevolí, protože v něm vyklíčil strach z toho, že nové náboženství bude mít podvrtný vliv na knížata na ostrově Kjúšú. Během vojenského tažení na Kjúšú roku 1587 se přesvědčil o tom, jak silný vliv má v této části země křesťanská misie jak mezi lidem, tak mezi knížaty. Hidejoši proto vydal 23. července 1587 edikt, jímž křesťanství prohlášoval za zhoubné, a misioná-

řům přikazoval opustit do dvaceti dnů zemi. Nechtěl však ohrozit obchod s Portugalci, a tak toto nařízení přísně neprosazoval; bylo sice zbořeno několik katolických kostelů, jezuité však z Japonska neodešli. Vydáním ediktu však skončily přátelské vztahy, které do té doby jezuitští misionáři s Hidejošim měli. Hidejoši se vzápětí zmocnil přístavního města Nagasaki, které dostali jezuité v roce 1580 do správy. Svým přímým vazalům Hidejoši křesťanství sice nezakázal, nařídil ale, že ho před přijetím tohoto náboženství musí požádat o souhlas.

V roce 1590 přijel do Japonska podruhé Valignano, který doprovázel japonské mladíky, již byli roku *Pokračování na str. 3*

S Tomášem Altmanem o službě v armádě

• Nedávno se stal královéhradecký sbor kněze Ambrože, kde jste dva roky sloužil, svědkem mimořádné události – ekumenické bohoslužby Vašeho vyslání do služeb vojenského kaplana Agentury vojenského zdravotnictví AČR v Hradci Králové. Protože název této instituce není tak úplně známý, ráda bych se zeptala: o jaký charakter služby konkrétně jde?

Agentura vojenského zdravotnictví (AVZdr) je vojenská jednotka, která řídí a organizuje veškerou zdravotnickou péči v AČR s výjimkou vojenských nemocnic, ale do jejíž gesce spadá také veterinární služba, farmacie, vojenská kynologie a další obory. Její jednotky jsou rozmístěny po celém území ČR.

Kaplanská služba zahrnuje mj. tyto služební činnosti: Kaplan AVZdr je poradcem ředitele agentury v oblasti duchovní služby, etických a morálních hodnot, náboženských otázek. Vykonává nebo zabezpečuje duchovní službu pro příslušníky agentury a jejich rodiny. Poskytuje pomoc při řešení osobních krizí i těžkostí, které vznikají v pracovním, osobním a rodinném životě příslušníků armády, zajišťuje styk s církvemi v dané oblasti.

• Je známo, a při bohoslužbě také zaznělo, že kaplan musí být schopen vojenské služby po zdravotní i psychické stránce, zvládnout vstupní fyzické testy a též úspěšně projít základním výcvikem... jak náročné to vše bylo?

Kaplan je voják z povolání, tzn., že musí splnit všechny podmínky ke vstupu do AČR včetně vstupních fyzických a lékařských testů a projít základním výcvikem. To je ale závěrečná fáze, již předchází nutnost splnit podmínky kandidatury pro službu vojenského kaplana (blíže na stránkách Duchovní služby AČR kaplani.army.cz). Ale zpět ke konkrétní otázce. O náročnosti jednotlivých testů vypovídá fakt, že jimi projde 17 % z celkového počtu zájemců o vstup do AČR s tím, že samotný výcvik ve Vyškově z různých důvodů nedokončí všichni vojáci, kteří byli přijati do služebního poměru. Pro mne samotného bylo přijetí do služebního poměru a zdárné ukončení výcviku do jisté míry překvapením. Původně jsem předpokládal, že v mém věku již neprojdou všemi povinnými lékařskými testy. Nakonec jsem vyšetření absolvoval s výsledkem A, tedy schopen služby bez omezení. Fyzicky se výcvik dal také relativně dobře zvládnout, neměl jsem větší problémy, ačkoliv občas někdo z kolegů měl fyzické problémy, pocítil slabost, či potřeboval při běhu podpořit. Problematičtější bylo „ztotožnit se se systémem“. O vojenském životě jsem do té doby téměř nic nevěděl a prakticky se o nic z toho nezajímám. V armádě jsem se musel v myšlení otočit o 180°. Tzn. nemyslet a dělat, co se řeklo. Ale i na to si člověk po čase zvykne a svým způsobem si od přemýšlení odpočine, protože vše, co na vojně potřebuje, už bylo vymyšleno. Mnohem horší pro mě bylo uvě-

Dokončení na str. 3

Koho pošlu a kdo nám půjde?

„Nepřijedu, mám toho teď o svátých hodně,“ říkali mi někteří a mně nezbývalo než opakovat: „To záleží na tobě, já nikoho nenutím, ale jen mám za to, že služebníkoví může být prospěšné ve společenství svých kolegů, když spoluslouží a nechá se i nést.“

Všichni toho máme „hodně“, všichni totiž neseme odpovědnost v církvi, své povolání od Krista a navíc neseme také i svůj vlastní kříž.

„Vtom jsem uslyšel hlas Panovníka: „Koho pošlu a kdo nám půjde?“ I řekl jsem: „Hle, zde jsem, pošli mne!““ (Iz 6,8) Hlas pro cestu života a vlastní odpověď prožil při slavnostním shromáždění prorok Izajáš. My všichni jsme kdysi ve svém životě uslyšeli Boží volání ke službě a také jsme i na ni po svém odpověděli. Byli jsme postaveni do služby v Církvi československé husitské, zde jsme a jsme i povolání pro cestu budoucna, které se před námi otevírá. Pro cestu

potřebujeme posilu od Pána i vzájemnou lidskou podporu. Doufám, že se nám obojího dostalo při bohoslužbách ve Sboru kněze Ambrože i během oběda a sdílení v zasedací síni. Při bohoslužbách jsme prožili kolem stolu svátost pokání a svátost večeře Páně a v zasedací síni zas chvíli společného stolování a rozhovorů. Doufám tedy, že ti co přijeli, si říkali: „Jedu domů a díky Pánu odváším toho hodně.“ **Pavel Pechanec**

Předvánoční nález v Izraeli

V Národním parku Caesarea probíhají vykopávky, které vedou archeologové z Izraelského památkového úřadu ve spolupráci se Společností pro rozvoj Caesareji a Rothschildovým fondem. Těsně před Vánocemi 2015 objevili nedaleko zbytků kostela z byzantské doby pozoruhodnou mramorovou sochu beránka. Podle slov dr. Petera Gendelmana a Mohammada Hatera, kteří vedou vykopávky: „Caesarea nepřestává udivovat. V raném křesťanství nebylo

zvykem zpodobňovat Ježíše jako člověka, ale přibližovali si jej symboly. Jedním z nich byl právě beránek. Může, ale také to nemusí být náhoda, že soška byla objevena právě nyní, v předvečer vánočních svátků. Je možné, že socha, kterou jsme našli, zdobila v Caesareji byzantský kostel ze 6. - 7. století. Socha beránka však může pocházet z dřívější doby, z římského období a byla druhotně použita a včleněna do budovy kostela.“ Izraelští odborníci dále uvedli, že v raném křesťanském umění beránka často nacházíme na ramenou „Dobrého pastýře“ - Ježíše, jenž je ochráncem svých následovníků, svého „stáda“. Symbolizuje buď tyto vyznavače, nebo Ježíše samotného. V římském antickém umění se objevuje beránek vedle bohů Herma a Merkura. V egyptské mytologii představuje boha Amona. **red**

Photo: Vered Sarig/The Caesarea Development Corporation

Mramorový náhrobek s nápisem ΙΧΘΥΣ ΖΩΝΤΩΝ („ryba života“), počátek třetího století, Národní Muzeum v Římě
© Marie-Lan Nguyen / Wikimedia Commons

Z kazatelského plánu

2. neděle po Velikonocích

Hospodinova milosrdenství je plná země. Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem. Aleluja! ŽALM 33,5b-6a

První čtení: Skutky 9,1-20

Tužby velikonoční (II):

1. Abychom všichni byli posvěceni ke kněžskému poslání pokoje s Bohem i lidmi, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom se přihlásili poslušnou a obětavou vírou do služeb Krista vzkrášeného, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, tys tak miloval svět, že vlastního Syna jsi vydal, aby skrze něho byl spasen. Prosíme tě, obdaruj všechny věřící stálým potěšením ze vzkříšení! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Zjevení 5,11-14

Evangelium: Jan 21,1-19

Verše k obětování: Žalm 146,1-2

Verš k požehnání: Jan 21, 17b

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, dovol nám navždycky se radovat z tvých svatých darů a přijímat v nich bohatství tvé lásky, již jsi nás zahrnul! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 163, 253, 64, 289, 304

Americký průzkum o náboženství: 57 % Židů v USA jí vepřové, avšak modlí se a čtou Tóru více než dřív

New York – Americká instituce pro průzkum veřejného mínění Pew Research Institute uspořádala mezi obyvateli Spojených států průzkum, monitorující chování a přesvědčení zástupců různých náboženství. Výsledky ukázaly zajímavé srovnání Židů s různými denominacemi křesťanství, islámu, hinduismu a buddhismu a také vývoj oproti průzkumu předchozímu. Tak například je zřejmé, že Židé ve srovnání s vyznavači jiných náboženství méně věří v Boží původ Písma, méně striktně než muslimové či hinduisté dodržují stravovací nařízení, nejsou tak pevně přesvědčeni o morálním a sociálním poslání svých náboženských organizací a méně se modlí či docházejí na bohoslužby. Dvě třetiny amerických Židů patří k voličům Demokratů a jsou tolerantnější k sexuálním menšinám než příslušníci většiny ostatních náboženských skupin a církví. Za posledních několik let došlo však současně k několika mírným posunům v americké židovské komunitě – směrem k větší aktivní účasti na náboženském životě i k politickému tíhnutí k pravici. Příklon k náboženskému životu byl ve srovnání s obdobným průzkumem, konaným v roce 2007, zřetelný, přesto se většinou pohyboval na pomezí statistické chyby, píše server

JTA. Procento Židů, pro něž je náboženství „velice důležité“, se zvýšilo z 31 na 35 %. Pravidelně navštěvuje synagogu 19 % židovských respondentů (oproti dřívějším 16 %) a Písmo čte pravidelně i mimo bohoslužby 17 % respondentů (oproti 13 %). Ve srovnání s ostatními zbožnými Američany je to však stále málo – například Bibli čte pravidelně 35 % všech Američanů (53 % protestantů a 25 % katolíků).

O existenci Boha je přesvědčeno 64 % respondentů hlásících se k židovství, z toho 37 % s naprostou jistotou. Tóra je přímo slovem Božím pro 11 % židovských respondentů, což odpovídá zhruba zastoupení ortodoxní komunity v americkém židovstvu. Podle dalších 26 % židovských respondentů je Tóra Bohem alespoň inspirována, i když není doslova slovem Božím, a 55 % Židů si myslí, že byla napsána lidmi.

K určité kongregaci ve svém okolí patří 53 % židovských respondentů. Jen 19 % jich však navštěvuje bohoslužby alespoň jednou týdně, mnohem více se jich pravidelně alespoň jednou denně modlí (42 %).

Jen 40 % Židů uvedlo, že se zcela zdržuje vepřového, což je mnohem méně než u muslimů (90 %) a také hinduisté jsou v odřikání hovězího masa přísnější (nejí ho podle průzku-

mu 67 % hinduistů v USA). Jedno procento amerických Židů tvoří podle průzkumu vegetariáni.

Pokud jde o důvěru ve společenské a mravní poslání náboženských organizací, jsou Židé ke svým organizacím skeptičtější než křesťané a příslušníci ostatních vyznání – že mohou náboženské instituce posilovat morálku ve společnosti, si myslí jen 63 % z nich (oproti 83 % muslimů a křesťanů). Funkcí těchto organizací je podle nich spíše posilovat sociální vazby a sloužit jako místo setkávání (88 % respondentů zaškrtnulo tuto odpověď).

Politicky se stále většina Židů hlásí k americkým Demokratům (64 %, oproti 66 % v průzkumu před osmi lety) než k Republikánům (zde je naopak patrný mírný nárůst, od 24 % k 26 %), což odpovídá i poklesu popularity Demokratů mezi americkou společností jako celkem. Přijímání „homosexuality ve společnosti“ v USA obecně za poslední desetiletí podle průzkumu vzrostlo z 50 % na 62 %. Židé patří k nejtolerantnějším skupinám, k homosexualitě ve společnosti vyjádřilo svou toleranci 81 % (oproti 79 % v minulém průzkumu). Nejméně tolerantní jsou k homosexualitě mormoni (36 %), svědkové Jehovovi (16 %) a protestantští evangelikálové (36 %). Naopak nejtolerantnější jsou podle Pew Institutu buddhisté (88 %).

Zdroj: www.ztis.cz

Nad Písmem

ZJEVENÍ V GALILEJI

J 21,1-19

Potom se Ježíš opět zjevil učedníkům u jezera Tiberiadského. Stalo se to takto: Byli spolu Šimon Petr, Tomáš, jinak Didymos, Natanael z Kány Galilejské, synové Zebedeovi a ještě dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“

Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Šli a vstoupili na loď. Té noci však nic neulovili. Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš jim řekl: „Děti, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli: „Nemáme.“ Řekl jim: „Hod'te síť na pravou stranu lodi, tam ryby najdete.“ Hodili síť a nemohli ji ani utáhnout pro množství ryb.

(J 21,1-6)

Sestry a bratři, když se dobře zamyslíme nad dnešními slovy z Janova evangelia, vidíme, jak těžké chvíle prožívali apoštolové. Neměli síl, aby sami od sebe pokračovali v započatém díle na cestě, kterou jim určil Pán Ježíš. Velkopáteční tragédie na ně těžce dolehla. Pán Ježíš pro ně znamenal smysl života a jejich nepřítel ho ve své zaslepenosti tak krutě umučil. Dovedeme si každý dobře představit, jak je člověku těžko, když mu zemře někdo blízký. A to se převážně jedná o smrt přirozenou. Pán Ježíš ukázal učedníkům nový pohled na svět. Na svět lepší a radostnější, který jim však jeho úmrtím zmizel z očí. Oni před tím věřili, že je Mesiáš, který změní svět, a proto se jim zdálo nemožné, že tak tragicky zemřel. Vždyť jim sliboval Boží království. Nedivíme se proto tomu, že viděli jedině východisko

v tom, že se vrátili ke svým sítím a rybolovu. Byli navíc zachvázeni strachem, že i oni budou ukřižováni. Zjevení Pána Ježíše u jezera Tiberiadského bylo pro ně mocným zážitkem a posilou. Víme i o jeho dvojím zjevení v Jeruzalémě. Tehdy se zjevil mnoha lidem. V Bibli není napsáno všechno, co se v Galileji u jezera Tiberiadského odehrávalo. Je tam popsáno, jak na pokyn Pána Ježíše ulovili plnou síť ryb i jejich symbolický počet: 153. Můžeme si pro osvěžení paměti připomenout, že tehdejší řecký živočišník znal 153 druhů ryb a toto číslo, tedy v symbolice naznačuje určení evangelia pro lidi všech národů, jazyků a stavů – to znamená jednotu církvi. Nepotrhaná síť potom znamená jednotu církve přes velký počet a rozmanitost členů. To, že napřed nemohli nic ulovit, by se dalo vyložit v souvislosti, že neměli vedení Pána Ježíše Krista. Ale po jeho zjevení se muselo ještě něco odehrát nebo jim Pán Ježíš řekl něco, co se vymyká našemu myšlení. Vždyť ti přestrašení učedníci se naráz změnili a byli odhodláni trpět a položit i život za jeho učení. Křesťanská tradice jednomyslně svědčí, že to způsobilo skutečné setkání se živým a oslaveným Kristem. Duch svatý působil na

apoštoly. Působí tak mocně, že se člověk dokáže změnit od základu. Máme o tom svědectví na mnoha místech Bible. A dokladem toho je skutečnost, že působí dosud. Proto se křesťanství udrželo přes všechny nepříznivé doby dodnes a je posilou mnohým.

Jak posilující a přitom uklidňující jsou slova, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. Pán Bůh neposuzuje člověka podle toho, čím je, ale jaký je, a to je velmi důležité. Je důležité, abychom si to dobře uvědomovali a podle toho žili. Abychom hledali posilu v bohoslužebných shromážděních, na modlitbách a v Bibli. Je hříchem mít uši a neslyšet, mít oči a nevidět. Život nám rychle uplyne a čas se nedá vrátit zpátky. Prosme o posilu Ducha svatého. S jeho pomocí překonáme překážky a nesnáze, které se nám staví do cesty. Náš život bude radostnějším a smysluplnějším. Jen když budeme radostní z víry, můžeme být hodnověrnými křesťany. Vezměme si příklad z učedníků. O Velikonocích jsme si připomínali vše, co se tehdy odehrálo. Radost, že Kristus žije a je i dnes s námi kž nás nikdy neopouští. Amen. **Helena Salfická**

Pane Bože, děkujeme Ti za tvoji posilu.

Děkujeme ti, že jsi nám dal poznat radostnou zvěst.

Shromáždíješ nás kolem sebe a my si toho někdy dost nevážíme.

Je-li to tvá vůle, pomoz nám naplnit naše poloprázdné sbory, aby co nejvíce lidí dokázalo šířit křesťanství a žili radostnějším životem. Amen.

S Tomášem Altmanem...

Pokračování ze str. 1

domění si skutečnosti, že výevik musím zdárně dokončit, protože bych se zpět na původní farářské místo v Hradci Králové nemohl vrátit. To již bylo obsazeno. Musel jsem uspět, abych nevystavoval rodinu v krátké době dalšímu stěhování a s tím spojenými možnými dopady. (Voják v základním výcviku je ve zkušební době; pokud se zraní, neuspěje v postupové zkoušce apod., z armády odchází.) Toto vědomí bylo v určitých fázích výcviku velice tíživé a zavazující.

• Jaká byla „v kostce“ Vaše cesta do církve a posléze do armády?

Má cesta do církve a posléze do armády? Snad nikoho nepohorším, když odpovím, že byla v režii Páně. Na začátku bylo rozhodnutí, telefonát na jabloneckou faru, pozvání, úžasné společenství. Posléze studium na HTF, přesvědčení okolí jít do kněžské služby a služba samotná. S cestou do armády to bylo obdobné. Odpověď na e-mail, telefonát zástupce hlavního kaplana v personálních otázkách, vlídné přijetí, zájem zkusit něco nového.

• Je něco, co byste z principu života v armádě přenesl také do církve?

Jsem v armádě krátkou dobu na to, abych mohl dosta-

tečně postihnout armádní systém a něco z něho doporučit. Jeden poznatek si ale troufnu vyslovit. Dobrý velitel má mít přirozenou autoritu a být lídrem. Přál bych si, abychom na vedoucích církevních pozicích měli lídry s přirozenou autoritou, a ne hledající se manažery.

• Víím, že máte smysl pro humor - Vaše úžasné vtipné karikatury jsou toho dokladem – tak se snad mohou odvážit následující otázku trochu odlehčit. Kaplan je s oblibou využívanou literární a filmová postavou... každému se nepochybně vybaví otec Mulcahy ze seriálu MASH, sympatický, nicméně poněkud dezorientovaný, naivní. A také kurát Katz ze Švejka. Oba jsou samozřejmě spíše odstrašujícím příkladem. Co je podle Vás nutným předpokladem dobrého kaplana? Předpoklad dobrého kaplana? Řekl bych, že dobrý kaplan by měl být dobrým, tedy přijatelným pro všechny, kdo s ním přijdou do styku. To se nijak neliší od farářské praxe. Pavlovské pojetí, abychom byli pro žida židem a pro Řeka Řekem, je dle mého soudu velmi důležité. V armádě i v civilu, přičemž v armádě není úkolem kaplana „lovit dušičky“, ale být s těmi, kteří jsou vedle něho nebo za ním přicházejí se svými radostmi a starostmi. Rozumět jim, vyslechnout, snažit se pomoci. Když kaplan zůstane normálním člověkem a nestaví se k lidem nepřirozeně, jeho služba, stejně jako služba faráře, je přínosná se všemi kladnými důsledky.

• A ještě jedna otázka – opět s humorem. Už jste využil svůj um karikaturisty i v prostředí, ve kterém se nyní pohybujete? Zatím jsem pro potřebu armády nic nevytvářel. Snad jen pár mých obrázků kolovalo při různých přednáškách pro pobavení usínajících posluchačů. Určitý prostor pro publikování kreseb mi ale již byl nabídnut na útvarové úrovni. Možná také přispějí do chystaného manuálu pro kaplany. V tomto ohledu to tedy vypadá slibně.

• Milému bratru Tomášovi za rozhovor děkuje a vše dobré přeje redakce

Křesťané v Japonsku

Dokončení ze str. 1

1582 posláni do Evropy. V roce 1591 se mu podařilo vyjednat si audienci u Hidejošiho, což vzbudilo v církvi nové naděje, které se však nakonec nesplnily. Hidejošiho nepřátelský postoj ke křesťanům se naopak ještě prohloubil, když byl po příjezdu španělských františkánů v roce 1592 svědkem jejich neustálých dohadů s portugalskými jezuiti a vzájemného osočování obou skupin. Neunikla mu ani těsná součinnost křesťanských misionářů s evropskými vojáky při budování koloniálních základů v Manile na Filipínách. Ke konci svého života začal být Hidejoši chorobně podezřívavý, a to se projevilo i v jeho vztahu ke křesťanství, což se ukázalo zejména v roce 1597, když nechal v Nagasaki ukřižovat šest františkánů, tři jezuiti a sedmáct laiků, z nichž tři byli ještě chlapi.

I přes nesnáze, kterým museli jezuité čelit, se Japonsko stalo jednou z nejslibnějších oblastí jejich misionářské činnosti; odhaduje se, že kolem roku 1582 přestoupilo na víru již asi 150 000 Japonců. Portugalští a španělští misionáři se obraceli nejprve především na příslušníky vládnoucí třídy, koncem 16. století, kdy Hidejošiho protikřesťanský edikt zkomplikoval aktivity cizinců v Japonsku, však získala na významu úloha japonských duchovních, kteří oslovovali především lidové vrstvy. Do konce století stoupl počet křesťanů na 300 000, v roce 1615 pak již dosahoval téměř půl milionu (asi 2 % obyvatelstva), což je mnohem vyšší podíl křesťanů na celkovém počtu obyvatel než v současné době.

Po smrti Tojotomiho Hidejošiho v roce 1598 začal o vůdčí postavení usilovat Tokugawa Iejasu (1543–1616), který nakonec v roce 1603 skutečně moc získal. Po dvou letech formálně odstoupil ve prospěch svého syna Hidetady (1579–1632), ale ve skutečnosti nadále řídil zemi. Už v roce 1598 pozval Iejasu do Eda, tehdejšího sídla vojenských vládců, španělské františkány. Snažil se, aby jejich prostřednictvím navázal obchodní styky s Filipíny a Mexikem, a dovolil jim dokonce založit v Edu misii. Poněvadž se Tojotomimu Hidejošimu nepodařilo obnovit obchod s Čínou, tolero-

val činnost portugalských obchodníků, kteří čínské zboží dováželi. Obdobně jako Hidejoši ale i Iejasu považoval křesťanství za podvrtný živel a již v roce 1606 začal vydávat první protikřesťanské edikty. Jeho nástupce Hidetada zakázal roku 1612 veškeré misijní aktivity a nařídil svým dědičným vazalům a veškerému lidu na šógunátních panstvích, aby se křesťanství zřekli. 27. ledna 1614 vstoupil v platnost edikt, kterým se křesťanství prohlašovalo za podvrtnou nauku a zakazovalo se jeho hlásání a vyznávání. Křesťanské kostely byly zničeny, misionáři zatčeni, a posléze přibližně dvě třetiny z nich byly ze země vypovězeny. Japonští konvertité, především z vyšších kruhů, byli uvězněni nebo posláni do vyhnanství. Misionáři ale i přes zákaz nadále do země ve stále větším počtu přijížděli, a tak se i nepřátelství ze strany šógunátu stupňovalo; v roce 1617 byli popraveni čtyři misionáři, o pět let později již bylo popraveno 120 misionářů a konvertitů.

Od roku 1629 se stalo běžnou praxí, že člověk podezřelý z křesťanského vyznání musel pošlapat nějaký křesťanský symbol, např. bronzovou destičku se zpodobněním Krista či Panny Marie. Ti, kteří odmítli na takovýto obrázek zvaný fumie (踏絵) šlápnout, byli popraveni či mučením nuceni ke zřeknutí se víry. Katolická církev uvádí 3 125 případů mučednictví v Japonsku mezi lety 1597 a 1660, z japonských pramenů ale vyplývá, že jen do roku 1635 si pronásledování křesťanů vyžádalo asi 280 000 obětí na životech. Pronásledování křesťanů dosáhlo vrcholu v letech 1637–1638, kdy téměř 20 000 křesťanských rolníků povstalo na západním Kjúšú proti neúnosné míře zdanění. Povstalci obsadili starý hrad na poloostrově Šimabara, a přestože úspěšně vzdorovali několikanásobně silnějším šógunátním vojskům, nakonec podlehli a byli bez milosti pobiti. I když si povstalci zvolili symbol kříže, Holanďané, které šógunát požádal o pomoc, ochotně zapůjčili děla, a tak přispěli hlavní měrou k potlačení tohoto „křesťanského“ povstání. Povstání v Šimabare představuje faktický konec katolické éry v Japonsku.

Dita Nymburská

Manželé Bryksovi před Husovým sborem v Olomouci: křtiny dcery Sonii.

Vzpomínka na Josefa Brykse

Proslulné odpoledne v pátek 18. března vytvořily pro účastníky vzpomínkového setkání ke 100. výročí narození letce Josefa Brykse krásnou atmosféru. První část setkání se uskutečnila v Olomouci, kde manželé Bryksovi žili a kde si užívali, zejména po narození dcerky Sonji, bohužel velmi krátké údobí rodinného štěstí.

U pamětní desky se shromáždilo kolem 200 lidí, včetně z Londýna přítelovského synovce paní Trudie Bryksové Mr. Barry Dellera.

Potom se účastníci setkání přesunuli autobusy do nedaleké rodné Bryksovy obce – Lašťan. Tam se k vzpomínkovému aktu připojilo četné místní obyvatelstvo. Sváteční náladu pomohla vytvořit skupina mladých dívek a dětí v krásných hanáckých krojích. Vzpomínkovou oslavu zahájily přesně v 15.30 h přelety dvou stíhacích letounů Grippen české armády, které dvakrát, přesně nad středem obce přeletěly v malé výšce. Přítomní hodnotili přelety jako mistrovskou počtu mladých českých pilotů svému předchůdci Josefu Bryksovi, ale také jeho věrné manželce Trudie, které se před pěti roky splnilo poslední přání, aby po jejím skonu byla její urna převezena z Washingtonu do Lašťan a uložena do rodinné hrobky Bryksovců. Po hymně následovalo

po-ložení věnců k pomníku oběti obou světových válek, ke kterému je připojena pamětní deska Josefa Brykse. Milým překvapením pro všechny bylo zakončení celé slavnosti vojenskou hudbou. Zazněla Vejvodova skladba Škoda lásky, tedy neoficiální hymna všech západních bojovníků za svobodu.

V místní sokolovně pak stála za zhlédnutí výstava všech možných fotografií a dokladů o Bryksově bojové cestě a také o osudu v poválečných letech, instalovaná do praktických panelů p. M. Kasáčkem, který se spoluautorem L. Navarou napsali knihu Na útek (s podtitulem Neuvěřitelný příběh Josefa Brykse). Ke 100. výročí Bryksova narození vydala obec Lašťany pamětní medaili, na přední straně s portrétem hrdiny a názvem obce a na rubu s datem výročí, jménem a znakem 242. kanadské peruté, ve které Bryks bojoval. Bez nadsázky lze konstatovat, že setkání se mimořádně podařilo. Zanechala v přítomných dobrý pocit z dobromyslné a pohostinné povahy občanů z Lašťan, především však vzpomínku na Josefa Brykse, o kterém zlínský spisovatel Jožka Husek prohlásil, že je největším Moravanem za posledních 60 let.

(O Josefu Bryksovi se dočtete v ČZ č. 11) **Ivo Stavěl**

Život a služba br. Miroslava Spáčila

(Z textu při pohřebním obřadu v Olomouci 18. března)

Miroslav Spáčil se narodil 5. listopadu 1929 v malém rodinném domku v Brodce u Přerova. Na Miroslava měl silný vliv otec. Ač základně vzdělán, miloval knihy a četbu. Byl funkcionářem odborové Unie železničních zaměstnanců, organizovaný sociální demokrat, který ctil prezidenta T. G. Masaryka a hned po vzniku Církve československé (husitské) se aktivně zapojil do jejího života. Otcův vliv sehrál rovněž zásadní roli v rozhodování Miroslava, přihlásit se na studia teologie. V čase dospívání si člověk pokládá otázku, jestli jsou hodnoty jeho rodičů správné. Nástup na Husovu fakultu v r. 1948 byl Miroslavovým vědomým potvrzením a přihlášením se k životní cestě rodičů. Během studií se stal „pověsilem“ – pomocnou vědeckou silou prof. F. M. Hníka. Toto setkání se stalo Miroslavu Spáčilovi osudným

a až do biskupovy smrti (i po ní) ho s rodinou Hníků pojilo přátelství. Vysokoškolská studia Miroslav Spáčil dokončil v roce 1952. Téhož roku byl v Husově sboru v Olomouci vysvěcen na kněze. Primiční bohoslužby sloužil v Olomouci a rodném Brodce u Přerova. Prvním farářským zastavením se Miroslavu Spáčilovi stala nově vzniklá náboženská obec ve Vsetíně. Bezprostředně po skončení vojenské služby Miroslav umístěn do olomoucké diecéze a stal se farářem v náboženských obcích Pěčnín a Konice. Manželka Dagmar až do března 1955 sloužila v Heřmanově Městci. Až na zásah biskupa Václava Janoty se jí podařilo dostat do olomoucké diecéze k manželovi a celých 42 let pak sloužila jako farářka v náboženské obci Velká Bystřice. Zde se také po přeložení bratra faráře do Bohuňovic v roce 1957 rodina usadila a společně žila.

Dokončení na str. 4

Připomenutí...

Dokončení ze str. 3

V Bohuňovicích bratr farář Spáčil obstarával pět bohoslužebných středisk. Jeho zápal a zaujetí pro službu se ovšem neslučovaly s představy tehdejšího režimu a jeho přísluhovačů uvnitř církve. Krajský církevní tajemník Evžen Černý oznámil v roce 1961 biskupu Hníkovovi, že má být s manželí Spáčilovými rozvázan pracovní poměr. Bratr biskup si k tomu do svého deníku napsal: „Jako rána bleskem přichází sdělení, že církevní tajemník Černý žádá, abychom rozvázáli pracovní poměr s manželí Spáčilovými.“ Farářskou službu bratr farář nedobrovolně opustil k 15. červnu 1961.

Vynucené rozvázení pracovního poměru hrozilo oběma manželům, ale protože v té době byla paní Dagmar těhotná, příslušné státní orgány se „slitovaly“ a mohla zůstat ve službách církve. Bratru Spáčilovi nikdo žádné důvody neoznámil s tím, že církevní tajemníci nejsou povinni farářům nic vysvětlovat. Jediná

informace kterou později prořekl biskup Leo Marceluch zněla: „Byl jsi příliš mladý a agilní.“ Díky pomoci přátel byl bratr farář přijat na místo vazače v Hutní obytné základně v Olomouci. V roce 1967 byl vyzván k návratu do služeb církve. Byl ustanoven do Přerova na Moravě, administroval i rodný Brodek a Lipník nad Bečvou. Vše vypadalo nadějně, doba se oteplovala i v církvi, přišlo jaro 1968. Bratr farář se plně zapojil do vnitřní obrody své církve. Okupace Československa vojsky pěti zemí Varšavské smlouvy a následná tzv. normalizace nastolují staré pořádky ve společnosti i v církvi. Bratr farář je zařazen do skupiny opozičních kněží a v roce 1973 opět vyhozen z duchovenské služby. Znovu se vrací do stejného podniku, který se již nově jmenuje Feron. Zde celkem prožije 22 let, která nepovažoval v žádném případě za ztracený čas. Jak sám říkal, asi ho tam Pán Bůh chtěl mít. Jediné co bratra faráře a jeho manželku z této doby občas zamrzelo, byla perzekuce jejich dětí, které přes výborný prospěch nemohly

studovat. Během svého pobytu ve Feroně začal bratr farář konat smuteční rozloučení se zemělymi zaměstnanci, založil zde bohatou závodní knihovnu a zcela zapadl do dělnické party.

Na Silvestra 1989 konal bratr farář po šestnácti letech opět bohoslužby a znovu začal působit jako duchovní. Postupně sloužil v náboženských obcích Přerov, Olomouc a Velký Týnec. V září 2001 odešel do trvalého důchodu. Přesto ještě léta jako duchovní na odpočinku vypomáhal v několika náboženských obcích.

Svůj život bratr farář přijímal tak, jak přicházel. Ani v posledních letech nezahálel a zajímal se o dění ve společnosti i v církvi. Po jeho boku celá ta léta oddaně stála jeho žena Dagmar; v čase, kdy se začínaly ozývat zdravotní neduhy, byly vždy na blízku obě děti s rodinami, z čehož se manželé Spáčilovi opravdu těšili.

Bratr farář Spáčil prožil nelehký, ale naplněný život.

(kompletní text a snímky najdete na webu církve)

Martin Jindra

Pamětní odpoledne k 600. výročí mučednické smrti Mistra Jeronýma Pražského se koná 29. května 2016

Program:
Slavnostní bohoslužba při příležitosti 600. výročí smrti Mistra Jeronýma Pražského /15 - 16.30 hod./ v kostele sv. Václava Na Zderaze v Praze 2 - Novém Městě

Bohoslužbu provede patriarcha CČSH ThDr. Tomáš Butta společně s královéhradeckým biskupem CČSH Mgr. Pavlem Pečanem a duchovní CČSH Mgr. Martinem Kapečkou. Vzniklé zemi podpořeny žostí.

Hudební spolupráce: Akademický pěvecký soubor Diskanti s uměleckým vedoucím Doc. Martinem Horvatem, Ph.D. Varhanní doprovod: Václav Vála

V přímém přenosu ČT

Kolokvium věnované osobnosti Jeronýma Pražského a jeho době /18.45 - 18 hod./

Přednášející:
Prof. ThDr. Jan E. Lohr, prorektor PFT ČR
Prof. PhDr. Petr Černý, Děč.
Doc. Martin Horvát, Ph.D.

Věnování na Jeronýma Pražského /pietní akt/ /odchod od kostela sv. Václava na místo pietního aktu v 18 hod.

Modlitba se zpěvem a položením květin u pamětní desky P. Bůha umístěné na místě rodité Jeronýma Pražského v Resnické ul. a Novoměstské radnice

Adresa kostela: podlažní úroveň kostelů Mgr. Pavla Pečana a ústředí Prahy 2 Mgr. Josefa Čermáka

Přítel: Čikar, známá, široká, hudební

Z ekumeny

FILMOVÉ STŘEDY S JERONÝMEM PRAŽSKÝM

Jak byl Jeroným Pražský vnímán ve filmové tvorbě posledních několika deset let? Českobratrská církev evangelická nabízí unikátní příležitost navštívit tři projekce v pražském kostele Martin ve zdi. Po každé z nich bude následovat diskuze s odborníky či autory filmů a dokumentů. Filmové středy jsou součástí projektu Jeroným Pražský 2016: Evropan – vzdělanec – buřič.

První promítání se uskuteční ve středu 20. dubna od 19 hodin. Na pořadu bude film Ohnivý máj z roku 1974. Hlavní roli Jeronýma Pražského, který si může zachránit život, zřekne-li se učení Jana Husa a Johna Wyclifa, ztvárnil Petr Kostka. V dalších rolích vystupují například Jana Šulcová a Karel Höger. Scénář napsala Marie Poledňáková podle románu Antonína Dvořáka. Po projekci bude následovat beseda s Janem Winklhoferem.

Druhá projekce je plánovaná na 27. dubna od 18 hodin. Tentokrát se bude jednat o film Ecce Constantia, který byl natočen v roce 1992 na motivy divadelní hry Pavla Kohouta. Vzniku hry předcházely dvě desítky let rešerší pramenů. Ve filmovém zpracování se Pavel Kohout objevuje jako televizní reportér Ulrich Richental – autor kroniky o kostnickém koncilu. V hlavních rolích vystupují Jiří Adamíra a Viktor Preiss. Pozvání k besedě po filmu přijal autor předlohy Pavel Kohout.

Filmové středy zakončí 4. května od 19 hodin předpremiéra nového polo-hraného dokumentárního filmu České televize Nezvladatelný buřič Jeroným Pražský. V hlavní roli se představí Martin Chadima, který se zúčastní také následné diskuze.

Vstup na všechny filmové večery je zdarma. Velmi však doporučujeme rezervovat si místa na telefonu 224 999 272 nebo mailem na vozenilkova@e-cirkev.cz.

Jana Vondrová

Zprávy

Teologická konference CČSH na téma *Identita CČSH v duchovním životě a zbožnosti* proběhne 26. – 27. května v Brně (Penzion Zahradka. Z programu: Svátosti (br. biskup D. Tonzar), Mariánská úcta v CČSH (br. biskup F. Štojdl), Svědkové Páně (br. patriarcha T. Butta), Sociální práce jako jeden projev duchovního života církve (br. biskup R. Göbel), Katolicita CČSH (br. biskup J. J. Dovala), Modlitba (br. biskup P. Pečanec), Jak dál... (br. biskup J. Hradil), Shrnutí (br. prof. Z. Kučera). Konference je otevřena všem zájemcům z CČSH. Detailní a rozpis a informace najdete na webu církve v rubrice Pozvánky. Přihlaďte se, prosíme, nejpozději do 15. května na adresu naukového

odboru ÚÚR: Mgr. Kristýna Mlýnková, Naukový odbor ÚÚR, Wuchterlova 523/5, 160 00 Praha 6, e-mail: kristyna.mlynkova@ccsh.cz, tel. 220 398 113, 720 404 778.

KM

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy!

Srdečně vás zveme k účasti na Festivalu duchovní hudby 2016. Již XVII. ročník festivalu se tradičně uskuteční v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze v úterý 5. července od 16 hodin. V letošním roce si připomínáme 600. výročí mučednické smrti Mistra Jeronýma Pražského. Mistr Jeroným mimo jiné složil řadu písní a napsal knihu o hudbě. Byl

i dobrým zpěvákem. Byli bychom rádi, kdybyste ze svého repertoáru vybrali též píseň z období reformace či přímo o Mistru Jeronýmovi. Program by neměl přesáhnout deset minut. Setkáte se s dalšími pěveckými sbory z náboženských obcí z celé ČR, získáte nové kontakty a uslyšíte, co, kde a jak v naší církvi zpíváme. Přihlášky pošlete na adresu: Kulturní rada CČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6 nebo e-mailovou poštou na: jiri.vanicek@ccsh.cz;

Kontakt: Markéta Hlasivcová, tel. 723 383 159. MH

Sháníme pianino

V NO České Budějovice - Čtyři Dvory bychom rádi pořídili do modlitebny v Husově domě pianino pro konání koncertů a písňových recitálů. Přijmeme jej jako dar či odkoupíme za příznivou cenu. Za náboženskou obec Karel Filip (Kontakt: tel. 773 175 347, e-mail: pruhovanetriccko@centrum.cz) KF

Program divadla Mana

- 10. 4. ne (17 h) - Zajíček a velká mrkovová záhada (pro děti)
- 11. 4. po (19 h) - Symphony of Nations (DE + USA + AU + CZ)
- 12. 4. út (19 h) - Nenadarmo
- 13. 4. st (19.30 h) - I. Klíma: Ministr a anděl
- 14. 4. čt (19.30 h) - Krlíček aneb radostné bezdomovectví
- 15. 4. pá (19 h) - Pavel Helan + Band
- 16. 4. so (14 h) - Husy na tahu
- 16. 4. so (19 h) - Jan Zindulka – J.O.B.
- 17. 4. ne (17 h) - Čertův švagr Husův sbor, Moskevská 34, Praha 10 - Vršovice, www.vrsovicedivadlo.cz

red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZJEVENÍ V GALILEI

Jsou následující tvrzení pravdivá? Podle vašeho rozhodnutí zvolte písmenka do tájanky.

1. Potřetí se Ježíš svým učedníkům zjevil u Galilejského jezera. ANO (P) NE (Z)
2. Učedníci byli v noci lovit ryby, ale nic neulovili. ANO (J) NE (L)
3. Když se vraceli, stál Ježíš na břehu a učedníci ho okamžitě poznali. ANO (I) NE (E)
4. Zeptal se jich, zda mají něco k jídlu. ANO (V) NE (Š)
5. Když odpověděli, že nemají, poradil jim, ať znovu hodí síť na levou stranu lodi. ANO (K) NE (O)
6. Tentokrát ji vytáhli plnou ryb. ANO (V) NE (S)
7. Petr se k Ježíšovi začal brodit vodou. ANO (A) NE (M)
8. Ostatní připluli na lodi. ANO (L) NE (A)
9. Na břehu hořel oheň a Ježíš je pozval k jídlu. ANO (S) NE (T)
10. Dal jim chléb a víno. ANO (U) NE (E)

(Řešení z čísla 14: Blahoslavení, kdo neviděli, a přece uvěřili.)

Jana Krajčřířková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

